

Még mindig a 2006. évi erdészeti költségvetésről

Az Erdészeti Lapok 2005. októberi számában közöltünk két levelet az erdészet 2006. évi költségvetésével kapcsolatban. Ebben a témában hasonló tartalmú levelet küldtünk még Gráf József földművelésügyi miniszternek, Veres János pénzügyminiszternek, továbbá valamennyi országgyűlési képviselőnek is. A reakciók szomorú mérége a következő:

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium illetékeseihez írott leveleinkre nem kaptunk választ, a 387 országgyűlési képviselőnek küldött levélre 5, azaz öt választ kaptunk, a pénzügyminiszter nem válaszolt, a Miniszterelnöki Kabinetiroda arról tájékoztatta, hogy levelünket illetékességből továbbították a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumnak. Ez utóbbira végre választ kaptunk a tárca közigazgatási államtitkárától, amelyet szó szerint közlünk:

„Tisztelt Elnök Úr!

Hivaikozva Miniszterelnök úrnak írt levelére az alábbiakról tájékoztatom.

A Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat 1. sz. melléklete a XII. Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium fejezetében „Erdészeti feladatok” jogcímen – az erdőfenntartási járulékból és bírságokból tervezett központosított bevételek összegével azonos nagyságrendben – 4,2 MrdFt költségvetési támogatási előirányzat került megtervezésre. A törvényjavaslat tárcaszintű egyeztetése lezárult, a Kormány törvényjavaslatot az Országgyűlés részére már benyújtotta.

Egyetértek Önnel, hogy az erdészeti feladatok támogatására biztosított költségvetési előirányzatból – melynek nagyságrendje az erdőgazdálkodók befizetésével azonos – kell támogatnunk az erdőfenntartási feladatokon túlmenően

az erdők immateriális (közjóléti, szociális, oktatási, nevelési) szolgáltatásainak fenntartását és azok társadalmi elvárásoknak megfelelő minőségű színvonal megőrzését és a magánerdő-gazdálkodást is. Azonban a szűkös költségvetési források ellenére is úgy érezzük, hogy a kizárólag magán-erdőgazdálkodók által jogszerűen igénybe vehető támogatások teljesítése az elmúlt időszakban nem okozott problémát.

A fenti jogcímen kívül a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján az Európai Unió által társfinanszírozott mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatást a magán-erdőgazdálkodás területén veszik és vehetik majd igénybe a 2006. év folyamán is.

Ezen túlmenően a korábbi években megkezdett erdőtelepítési beruházások folytatásának finanszírozására – melynek kb. 95%-át évek óta ugyancsak a magán-erdőgazdálkodók veszik igénybe – 2005-ben 4 MrdFt van biztosítva, a 2006. évi költségvetési törvényjavaslatban 3,5 MrdFt került tervezésre, amely igen pozitívan értékelhető az ország erdősültségének növelése szempontjából.

Jelenleg van előkészítés folyamatában a Nemzeti Fejlesztési Terv II., amely a vidékfejlesztés keretei között várhatóan a magán-erdőgazdálkodás területén további uniós társfinanszírozású támogatási lehetőségeket nyithat meg.

Természetesen a minisztérium nem közönyös egy működő természeti erőforrásnak – a csaknem 1,9 millió hektárt kitevő erdőterületnek – a jövője iránt, de az állambáztartás jelenlegi helyzetében a nemzeti támogatásokra fordítható előirányzatok növelésére nem látunk lehetőséget, de a megoldást a későbbiek során megvizsgáljuk.

Köszönöm az erdőgazdálkodási ágazat támogatásával kapcsolatos felvetéseit és kérem válaszem szíves elfogadását.

Budapest, 2005. október 24.

Tisztelettel:

Benedek Fülöp ”

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Érdekegyeztető Tanács (FÖVÉT) október 12-i ülésén Mócsényi Miklós felvetése és kérdése alapján megismertették a jelenlévők Gráf József miniszter úr véleményét az erdészet 2006. évi költségvetésével kapcsolatban. A miniszteri válaszból az derült ki, hogy miniszter urat az erdészeti költségvetéssel kapcsolatban rendkívül egyoldalúan, erdészetellenesen tájékoztatták. Annak érdekében, hogy az érintett fél véleményéről és a tényekről tájékoztassuk a tárca vezetőjét, a miniszteri titkárságon keresztül kértük egy rövid személyes találkozás lehetőségét miniszter úrtól, amelyre a mai napig sem kaptunk választ, vagy időpontot.

A dolgok jelenleg itt állnak. A költségvetésről és a Mezőgazdasági Bizottság Erdészeti Albizottságának módosító javaslatáról rövidesen dönteni fognak. Akkor derül majd ki, hogy a különböző szakmai és érdekképviseleti szövetségek erőfeszítéseinek lesz-e eredménye, megmarad-e a magánerdő támogatása és a magánerdők zömét működtető integrátori rendszer, amely egyben az erdőtelepítések hajtómotorja, vagy végig kell majd járni az érdekérvényesítés további lépcsőfokait is.

* * *

Megalakultak a FÖVÉT ágazati tanácsai

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Érdekegyeztető Tanács október 12-én aláírt megállapodása értelmében megalakultak az ágazati tanácsok, amelyek közül a MEGOSZ az Erdészeti és Faiparin kívül a Halászati és Vadászati, valamint a Mezőgazdasági Ágazati Tanácsban jelezte részvételi szándékát. A harmadik, számunkra

legfontosabb Erdészeti és Faipari Ágazati Tanács október 27-én tartotta meg alakuló ülését, ahol elfogadták a működési szabályzatot és egyéves időtartamra elnöknek *Dombóvári Dénest*, a MEGOSZ alelnökét, míg alelnöknek *Möcsényi Miklóst*, a FAGOSZ

főtitkárát választották meg. A tanács az Erdészeti Albizottság felkérésére azonnali tárgyalásra elfogadta a 2006. évi támogatásokra készült erdészeti javaslatot és egyetértett az abban foglaltakkal. Határoztak arról is, hogy a javaslatot, mint saját hatáskörben nem

megoldható ügyet a FÖVÉT következő ülése elé terjesztik.

Az Erdészeti és Faipari Ágazati Tanács következő ülésén az FVM Erdészeti Főosztályának előterjesztése alapján a 2007-től várható erdészeti támogatások koncepcióját vitatják meg.

Szontagh Pál 80 éves

„Az erdők élővilága legnagyobb kincsünk. Megismerése, mozgatórugónak feltárása és megvédelése nemcsak munkám, hanem egy életen át tartó szenvedélyem is.”

Fenti hitvallás „jogos tulajdonosa”, Szontagh Pál, a magyarországi erdővédelmi kutatások

utóbbi évtizedeinek meghatározó személyisége 1925. június 20-án, Nyírbaktán született. Habár már gyermekkorában elkerült a Nyírségből, a mai napig erős szálak kötik szűkebb pátriájához. Nyugdíjasként, még napjainkban is rendszeresen ad szaktanácsokat a kelet-magyarországi erdők erdővédelmi problémáival kapcsolatosan.

Édesapja erdőmérnök volt, így már a szülői házban „ráragadt” az erdő, az erdészeti iránti érdeklődés. Házuk kertjében már kisgyermekként gyűjtötte és tenyésztette a rovarokat. Később az Egri Cisztercita Gimnáziumban tovább erősödött a rovarok iránti érdeklődése is. 1943-ban iratkozott be a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Erdőmérnöki Karára, ahol 1948-ban jeles minősítésű erdőmérnöki diplomát kapott. Egyetemi tanulmányai alatt igen nagy hatással volt rá *Győrfi János* (1905-1966), az erdővédelem híresen nagy tudású és hírhedten szigorú professzora, akivel később az Erdészeti Tudományos Intézet falain belül egy ideig munkatársak is voltak.

A diploma megszerzése után az Ózdi Erdőgazdálkodásnál, majd pedig az Egri Erdőrendezőségénél vállalt munkát. Az erdőrendezői munkakör gyakori terepi munkákat is jelentett, ez kiváló lehetőséget nyújtott rovargyűjteményének fejlesztésére is. 1956 júniusában kinevezik az akkor létesített Egri Erdővédelmi Állomás vezetőjévé. Így tehát az erdővédelemhez fűződő „intézményesített” viszonya is fél évszázados. 1960-ban az, Erdészeti Tudományos Intézetben megalakuló Erdővédelmi Osztályra, ezen belül a

Mátrafüredi Állomásra kerül, ahol egészen nyugdíjazásáig tevékenykedik. A mátrafüredi nyugodt környezet, az erdő közelsége ideális volt az elmélyült szakmai-tudományos munkára, melynek eredményei sem maradtak el.

1961-ben „*summa cum laude*” minősítéssel teszi le doktori szigorlatát és védi meg egyetemi doktori disszertációját, mely a gyűrűlepke (*Malacosoma neustria*) életmódjával, kártételével, és az ellene való védekezéssel foglalkozott. „Nyár-anyatelepeink rovarkárosítói és az ellenük való védekezési módok” című kandidátusi értekezését 1965-ben véde meg. 1981-ben, „Növényvédelmi technológiák fitofág rovarok leküzdésére nyárasokban és fűzésekben” értekezésével megszerzi a mezőgazdasági tudományok (erdészeti) doktora címet.

A tragikusan fiatalon elhunyt Tallós Pállal együtt meghatározó szerepet játszott az Erdészeti Fénycsapda Hálózat és az Erdővédelmi Prognózis Rendszer létrehozásában, illetve működtetésében. Az évente megjelenő „prognózis könyveket” két évtizeden keresztül Szontagh Pál írta.

Fél évszázados kutatói pályafutása alatt több mint 150 publikációja jelent meg. Cikkei és könyvei is a magyar erdészszakma egyöntetű elismerését váltották ki, de nemzetközi szinten is érdeklődést keltettek. Írásai nemcsak az erdészeti szaklapokban, hanem biológiai, zoológiai folyóiratokban is megjelentek. Tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek, az MTA Erdészeti Bizottságának, a Magyar Biológiai Társaságnak, a Magyar Rovartani Társaságnak. Az utóbbinak választmányi tagja és alelnöke is volt. Kiemelkedő munkásságát számos szakmai kitüntetéssel ismerték el.

Hosszú pályafutása során több, nagyjelentőségű erdővédelmi témakört művelt, ezeket a teljesség igényével nehéz volna felsorolni. A korábban már említett

teken kívül foglalkozott a tölgylombfogyasztó lepkék populációdinamikájával, a tölgyeken élő sodrómolyokkal, a tölgypusztulás rovarvontatásával, valamint a bükkösök egészségi állapotával, illetve annak rovarvontatási összefüggéseivel. Pályafutása során mindig csak szakmai munkájára koncentrált, tudatosan távol tartotta magát a „tülekedéstől”.

Szontagh Pál több évtizeden keresztül aktív szerepet játszott a hazai szakirányú felsőoktatásban és tudományos minősítésben is. A jelenleg rovarvontatási, növényvédelmi, erdővédelmi témakörökben dolgozó hazai kutatók jelentős része a szigorlati vizsgabizottságban, az értekezés opponenseként, vagy akár a nyilvános vita levezető elnökeként is találkozhatott vele. Bírálatai alaposak, kritikusak, de mindenkor jószándékúak.

Két legjelentősebb hobbija a bélyegyűjtés és a fotózás. Mindkettőt ötvözte az erdővédelmi kutatómunkával is. Rovartani, erdészeti tárgyú bélyegyűjteménye egyedülálló és szemet gyönyörködtető. Kiállításával több díjat nyert. Több évtizede elnöke az Egri Bélyegyűjtő Körnek. A tízezres számot is meghaladó rovarfotói pedig számos könyv és előadás illusztrációiként hasznosultak.

Jelen sorok írója 1983-ban, 3. éves egyetemi hallgatóként találkozott először személyesen Szontagh Pállal, aki vendégelőadóként a „Rovartan” című tantárgy keretében tartott előadást. A nyilvánvaló tárgyi tudás, a kiválóan illusztrált, a hallgatók figyelmét végig lekötő előadás, és a szavakon átsütő szakmaszeretet még a témakör iránt kevésbé érdeklődő hallgatókra is nagy hatást gyakorolt. Egy, a rovarvontatási és az erdővédelem iránt eleve érdeklődő hallgatóban pedig tovább erősítette a már korábban is érelődő gondolatot, hogy ilyesmi dolgokkal, ilyen hozzáállással akár egy életen át is érdemes foglalkozni...Még akkor is, ha a mérce elég magasra rakták!

Feleségével Egerben él, 3 gyermekük és 6 unokájuk van. A szakmai dinasztia fonalát Sopronban élő Rita lánya viszi tovább.

Isten éltesse Pali bácsi egészségében, boldogságban!!!

Csóka György